

Юрій Федькович

Буковина

Четвер,
19 грудня
2024 року
№51 (2927)

bukovyna.site

Заснована 1885 року, першим редактором газети був Юрій Федькович.

Прояв любові Божої до нас – це наша любов до ближнього

У програмі «В темі» в студії ТВА перед прийдешнім Різдвом Христовим і Новим роком на злободенні запитання відповів владика ФЕОГНОСТ – єпископ Чернівецький і Буковинський Православної церкви України

– Ми входимо в період зимових свят, вперше прожили рік за новим церковним календарем. Здавалося б, за такий короткий період неможливо звикнути до змін. І все ж, як гадаєте, отче, ці зміни відбуваються – органічно, чи важко впроваджується нова система літочислення?

– Справді, наш український народ з Божою поміччю пережив пер-

ший рік за новим календарем, за новим стилем, хоча в нас на Буковині є села, які й раніше офіційно вже жили й святкували за цим стилем. Де є об'єднана громада, там набагато краще і органічніше все відбувається. З допомогою Бога цього року, який вже добігає кінця, в нас відбулися суттєві зміни. В нашому краї об'єдналися 3 гілки православ-

ної церкви в єдину Чернівецько-Буковинську єпархію, все добре. Були, щоправда, громади, які вирішили до певного періоду святкувати по-старому, а наступне свято, мовляв, вже за новим стилем... Але почасти не дочікувалися того моменту, який самі визначали, і вже з усією громадою, з усією єпархією дотримувалися чинного нині нового календаря. Я

не чув, щоб хтось із громад у нашій єпархії нарікав на дискомфорт через нові дати свят, бо, повторюся, багато буковинців святкували так ще раніше, і для них це було нормою. Люди розуміють: ми святкуємо не число, не дату, а саму подію. Це дуже важливо – духовний сенс, духовне наповнення, повне розуміння того чи іншого свята, дійства, торжества, які Церква пропонує нам згадати і заново прожити. І це дуже важливо. Ми знаємо, що буковинська громада, буковинський народ є богошанованим народом, який любить Бога і вірить у Бога.

– Ви згадали про зміни в структурі церкви в області. Зазвичай, якісь внутрішні конфлікти, що відбувалися всередині, не випливали назовні, але про них знали. Чи є зараз якісь внутрішні негаразди між церковними громадами різних сіл, районів, чи порозуміння уже знайдено?

– Знаєте, якби все було добре, то, мабуть, не було би того роз'єднання в певний час тут у нас, в області. Утворилося три єпархії, і це було не дуже добре для людей. Тому що три різних керівники в ніби одній структурі... Але настав

час, коли народ сказав «ні, ми так втомилися жити, ми хочемо, щоб у нас в області була єдина єпархія». Це питання назріло, воно було порушене через мирян, через духовенство, тоді через архиєреїв подали відповідні документи на Синод, на ім'я Предстоятеля церкви. Якби були якісь конфлікти, об'єднання не відбулося б. Слава Богу, все мирно. На сьогодні хочу твердо заявити: наш колектив, якщо так можна сказати, духовенство, наші панотці живуть мирно, з Богом, живуть у молитві, ми об'єднуємося навколо трапези Господньої. Бо Бог є досконала любов. А духовенство є носіями, провідниками Духа Святого, Бога любові. Якщо вони поміж собою не будуть проявляти любов, то чого ми можемо навчити інших? Люди це все бачать і слідують за своїм пастирем, за своїм вчителем, провідником, і ми бачимо, що з допомогою Божою все складається успішно, оскільки справді багато чого вдалося зробити корисного за цих 10 місяців мого перебування на кафедрі на Буковині.

(Закінчення на 3-й стор.)

РЕКЛАМА

1000 ГРН ВІД ДЕРЖАВИ – ВИТРАЧАЙТЕ НА ПЕРЕДПЛАТУ ДРУКОВАНИХ МЕДІА З «ЗИМОВОЮ ЄПІДТРИМКОЮ»

(Читайте на 3-й стор.)

КУПУЄМО
– Мед
– Бджолопродукти

ГуртоМед
+38 068 135-96-22
gurtomed.com.ua

Medicus
клініка мікрохірургії ока
МЕДІКУС-ЧЕРНІВЦІ
м. Чернівці,
вул. Героїв Майдану, 226
098 754 00 10
099 31 36 720 • 093 24 52 096

Працюємо, щоб повернути вам зір

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

КОНТІНЕНТАЛ
ФАРМЕРЗ ГРУП

**КУПУЄМО
ЗЕРНОВІ ТА ОЛІЙНІ
КУЛЬТУРИ**

НАДАЄМО КОМПЛЕКСНІ ПОСЛУГИ СКЛАДСЬКОГО ЗБЕРІГАННЯ

0 800 50 44 48 (ДЗВІНКИ БЕЗОПЛАТНІ)

ТРАКТОРИ З МАКСИМАЛЬНИМИ ПЕРЕВАГАМИ

Фазенда

5504 K
5404 K
5244HPX

+38 (096) 670-70-16 +38 (050) 783-38-58

ВашЗір

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ СІТКІВКИ
-20% ПЕНСІОНЕРАМ НА ЛІКУВАННЯ КАТАРАКТИ
01.11.24 – 31.12.24

ЧЕРНІВЦІ
ГАГАРИНА, 21 Б
0 (50) 543 01 01
0 (67) 919 01 01

Все буде Україна

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

КУПЛЮ
1-, 2-, 3-кімнатну квартиру у межах міста Чернівці. Оформлення візьму на себе.
Т.: (050) 62-75-421, (096) 66-52-022

Життя краю

«Швидкі» від Дюссельдорфа

Чернівці отримали чергову гуманітарну допомогу від міста-побратима Дюссельдорф. Це ще три «швидкі», які поповнили автопарк медичних закладів міста, повідомив на фейсбук-сторінці Чернівецький міський голова **Роман КЛІЧУК**. За його словами, авто отримали дитяча міська лікарня, центральна міська клінічна лікарня та кардіоцентр. Ця необхідна техніка допоможе оперативніше рятувати життя чернівчан.

Зокрема, муніципальна невідкладна допомога працюватиме у двох лікарнях – центральній та дитячій міських лікарнях, де створено відділення невідкладних станів, розповіла начальниця управління охорони здоров'я **Наталія КАЛМИКОВА**. Центральна міська лікарня має чотири автомобілі, дитяча – три. Створено бригади, розроблено алгоритм, хто і на які виклики буде виїжджати. Заклади первинної медичної допомоги, поліклініки знають, як буде функціонувати муніципальна невідкладна медична допомога. Щоб викликати таку меддопомогу, батьки мають скontaktувати з сімейним лікарем або педіатром. Це не екстрена швидка допомога, вона працює з лікарями. Наприклад, у лікарню треба забрати хвору дитину. Раніше для цього телефонували у «швидку». Тепер не доведеться її відволікати від екстрених випадків. У дитячих лікарнях працюватимуть травматологічна, загальнопедіатрична та реанімаційна бригади, які чергуватимуть на невідкладній допомозі. Реанімаційну бригаду буде залучено також для перевезення хворих дітей у медичні заклади інших міст. «Раніше для цього ми мали укласти додатковий договір, шукати машину, а тепер вже будемо використовувати свою», – пояснив генеральний директор Чернівецької міської дитячої лікарні **Дмитро БіЛОУС**.

Дві громади отримали соціальний спецтранспорт

Міністерство соціальної політики придбало транспортні засоби в рамках Програми розвитку ООН в Україні за проєктом *EU4 Recovery* – розширення можливостей громад в Україні» за фінансової підтримки ЄС. Два спеціалізовані автомобілі за цією програмою отримали Хотинська та Сокирянська міські територіальні громади.

Використовуватимуть автівки для надання соціальних послуг «Догляд вдома» та «Натуральна допомога». Мобільні соціальні служби зможуть швидше надавати первинне домедичне обстеження буковинцям за місцем проживання, гігієнічні та перукарські послуги, допоможуть подбати про прибудинкові території та провести невеликі внутрішньооздоблювальні роботи. Транспорт обладнаний інструментами для надання соціальних послуг людям з інвалідністю, людям похилого віку та маломобільним групам населення у віддалених районах.

Це вже не перші автівки, які отримали громади області від

ПРООН. Ще два автомобілі використовуються для надання цих соцпослуг у Глибоцькій та Вишницькій міських територіальних громадах.

Нарешті є дорога на Путилу

У селі Шепіт Вишницького району завершені роботи з реконструкції двокілометрового відрізка дороги Т-26-01 Чернівці – Вашківці – Путила – КПП «Руська» з під'їздом до КПП «Шепіт», яка веде до пункту пропуску «Шепіт – Ізвареле Сучевей». У Службі відновлення та розвитку інфраструктури в Чернівецькій області повідомили, що повністю виконали всі умови та вимоги міжнародного проєкту «Покращення транспортної інфраструктури в транскордонному регіоні Чернівці – Сучава (Шепіт – Ізвареле Сучевей)» в межах спільної програми з румунською стороною. Модернізація цієї ділянки дороги є стратегічним кроком для відновлення міжнародного транспортного сполучення з Румунією. Йдеться про відновлення функціонування пункту пропуску, який залишається закритим 14 років від моменту приєднання Румунії до Шенгенської зони. Влаштовано дорожнє та тротуарне покриття, відремонтовано 2 мости, зведена дренажна система, підірними стінками укріплено береги, вздовж яких пролягає автошлях. Також виконано належні заходи з організації дорожнього руху та влаштована система зовнішнього освітлення. «За результатами всіх перевірок було підтверджено, що роботи виконані якісно та в повному обсязі, а використання коштів було прозорим та ефективним», – зазначили в Службі відновлення.

Орден – міському голові Хотина

До Дня місцевого самоврядування Президент України Володимир Зеленський нагородив голову Хотинської громади **Андрія ДРАНЧУКА** орденом «За заслуги» III ступеня.

Згідно з Указом Президента №837, Андрія Дранчука, якого обрали міським головою Хотина в 2020 році, нагороджено за вагомий особистий внесок у державне будівництво, розвиток місцевого самоврядування, самовіддане виконання службового обов'язку в умовах воєнного стану, вірність українському народові.

Скільки відпочиватимуть школярі

Традиційно в кінці грудня в області розпочинається різдвяно-новорічний відпочинок у школярів. У 332 школах області зимові канікули триватимуть від 21-31 грудня, а в учнів 5 шкіл – від 1 січня 2025 року.

Школярі 107 шкіл відпочиватимуть довше, адже педагогічні ради закладів освіти вирішили скасувати осінні канікули, об'єднавши їх із зимовими.

У ліцєях та гімназіях Чернівецької громади учні йдуть на канікули від 23-25 грудня. Інша частина закладів освіти відпочиватиме від 28-30 грудня. Триватиме зимовий відпочинок дітей до 6 та 12 січня відповідно.

Йдеться про 45 ЗСГО комунальної власності та 11 – приватних. Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» дати та тривалість канікул упродовж навчального року визнача-

Символ перемоги світла над темрявою

16 ГРУДНЯ о 8:00 на залізничному вокзалі в Чернівцях відбулася передача Вифлеємського вогню миру – символу перемоги світла над темрявою. Цей вогонь скаути запалюють у Вифлеємі й передають від країни до країни. Протягом тижня чернівецькі пластуни поширюють вогонь до церков міста, лікарень, навчальних закладів, державних установ, тому кожен житель міста і всі охочі можуть приходити зі своїми лампадками, щоб його отримати.

Скаутська традиція поширення Вифлеємського вогню щороку нагадує про важливість добрих справ і допомоги іншим, особливо тим, хто не може святкувати Різдво вдома. Осередок Пласту в Чернівцях разом із партнерами організують збір благодійних пакунків для дітей на прифронтовій території. Тож вогонь обов'язково поширять, і він потрапить на передову разом із подарунками для пластунів-захисників і захисниць. Долучитися до збору подарунків може кожен.

В естафеті з передачі Вифлеємського вогню пластуни – українські скаути – беруть участь уже понад 30 років. Сьогодні, в час війни, цей вогонь стане особливим символом перемоги світла над темрявою, добра над злом. Запрошуємо всіх українців, за можливості, принести Вифлеємський вогонь у свій дім і поділитися його теплом з іншими.

ють педагогічні ради закладів освіти. Тривалість канікул у закладах освіти упродовж навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

Як працюватимуть медзаклади під час свят

Під час різдвяно-новорічних свят медичні заклади Чернівецької громади працюватимуть у звичному режимі. Через воєнний стан лікарні та поліклініки міста працюватимуть без вихідних, повідомляє начальниця управління охорони здоров'я Чернівецької міської ради **Наталія КАЛМИКОВА**.

Міська центральна клінічна лікарня та міська дитяча клінічна лікарня працюватимуть цілодобово. Поліклініки – згідно з графіком.

Берлінська декларація

У Берліні відбулася зустріч глав зовнішньополітичних відомств Британії, Іспанії, Італії, Німеччини, Польщі, Франції, України та представниці ЄС із закордонних справ та політики безпеки **Каї КАЛАС**.

Шість європейських країн та Європейський союз (ЄС) підписали Берлінську декларацію, у якій підтвердили свою готовність продовжувати підтримувати Україну у війні проти Росії. Про це у четвер, 12 грудня, йшлося в спільній заяві на сайті Міністерства закордонних справ України.

«Досягнення всеосяжного, справедливого та тривалого миру для України нерозривно пов'язане із забезпеченням стабільної безпеки Європи. Україна повинна перемогти. Тому, через понад 1000 днів незаконної війни Росії проти України, ми зберігаємо нашу тверду солідарність. Ми продовжуватимемо підтримувати право України на самооборону», – зазначено в заяві.

Учасники зустрічі зобов'язалися розширити військову, економічну та фінансову допомогу Україні, в тому числі через додаткові ресурси, мобілізовані Євросоюзом. Вони також схвалили Формулу миру, запропоновану Президентом Володимиром Зеленським, назвавши її «надійним шляхом до встановлення справедливого та сталого миру».

Окрім цього, учасники зустрічі пообіцяли продовжувати обмежувати можливості Росії щодо нарощування військової потужності, а також чинити додатковий тиск на джерела доходів Кремля, включаючи енергетичний сектор.

Зеленський відвідав дивізіон HIMARS

Президент України **Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ** відвідав військових на Запорізькому напрямку. Глава держави заслухав доповідь про виконані операції, зокрема, з використанням далекобійної зброї, відвідав один із дивізіонів 27-ї реактивної артилерійської бригади імені Петра Калнишевського. Ця бригада першою в Україні одержала системи **HIMARS** і зараз забезпечує артилерійську підтримку оборони Запорізької та Донецької областей.

Президент привітав захисників із Днем сухопутних військ і нещодавнім Днем ракетних військ і артилерії та відзначив їх орденами Богдана Хмельницького I-III ступенів і «За мужність» III ступеня.

Також лідер держави відвідав перший в Україні підземний госпіталь, де медики приймають поранених бійців безпосередньо з поля бою та надають їм медичну допомогу. Цей заклад врятував уже понад 1000 життів.

Румунія і Болгарія приєднуються до Шенгену

Рада Євросоюзу ухвалила рішення про скасування контролю на сухопутних кордонах із Болгарією та Румунією. Вони вступають до Шенгенської зони 1 січня 2025 року, повідомила пресслужба Ради ЄС.

Шандор ПІНТЕР, глава МВС Угорщини, яка зараз головує в ЄС, назвав це рішення «історичним моментом».

«Скасування перевірок осіб на внутрішніх сухопутних кордонах з цими країнами-членами та між ними було ключовим пріоритетом угорського головування, і сьогодні ми зробили це реальністю. Цей крок піде на користь не лише

громадянам Болгарії та Румунії, але і ЄС в цілому», – заявив він.

Ці країни ще в 2010 році виконали всі технічні критерії для приєднання до Шенгенської зони, але вони наштотували на опір Австрії та Нідерландів, які посилалися на нібито недостатні заходи зі стримування нелегальної міграції.

Парад перемовників

Що ближче інавгурація Трампа, то більше розмов про перемир'я між Україною та РФ. **Дональд ТРАМП** під час зустрічі в Парижі з президентами Франції **Еммануелем МАКРОНОМ** та України **Володимиром ЗЕЛЕНСЬКИМ** заявляв, що хоче негайного припинення вогню та переговорів щодо завершення війни, повідомило агентство **Reuters**.

Напередодні Трамп заявив, що припинення війни Росії проти України стане його головним пріоритетом, як тільки він вступить на посаду. Він також назвав Близький Схід менш складною ситуацією.

Прем'єр-міністр Угорщини **Віктор ОРБАН** після зустрічі з Трампом зателефонував до Володимира Путіна. Орбан стверджує, що робить усі можливі дипломатичні кроки, щоб «виступити на користь припинення вогню і мирних переговорів».

«Ми всі сподіваємося, що Віктор Орбан не буде хоча б Асаду до Москви дзвонити...», – зазначив Президент України, коментуючи розмову Орбана із Путіним.

Президент Франції **Еммануель МАКРОН** обговорив у Польщі план європейської миротворчої місії задля збереження суверенітету України, повідомило польське видання *Rzeczpospolita*. «Суть французької пропозиції – миротворча місія, яка б гарантувала, що Кремль не порушить

можливе припинення вогню», – написало видання. – І що більше країн візьмуть участь у такій миротворчій місії, то більше шансів, що Росія не зважиться на новий напад на Україну.

Кавелашвілі став президентом Грузії

14 грудня виборча колегія Грузії, абсолютну більшість якої складала «Грузинська мрія», обрала президентом **Міхеїла КАВЕЛАШВІЛІ**. Про це повідомляє «Ехо Кавказу».

Нового лідера вперше обирала колегія виборців, а не самі громадяни Грузії. І у списку Кавелашвілі був лише одним кандидатом.

Право бути присутніми на голосуванні мали лише виборники, члени ЦВК та уповноважені представники апарату парламенту. Журналістів усередині майже не було.

Для того, щоб вибори вважалися такими, що відбулися, у них повинна була взяти участь більша частина членів колегії. Для обрання кандидата в першому турі потрібно не менше 2/3 голосів виборців, тобто 200.

Список депутатів від органів місцевого самоврядування, згідно із даними грузинської ЦВК, опозиційні партії не висували. Їхні 55 місць віддали «Грузинській мрії».

Таким чином, «Грузинська мрія» мала 211 представників у виборчій колегії: 89 із парламенту, 13 із Вищої ради Аджарії та 109 із муніципальних зборів.

Президентка Грузії Саломе Зурабішвілі раніше заявила, що нелегітимний парламент не зможе обрати нового главу держави. За її словами, відповідно, інавгурація не відбудеться, а її мандат продовжиться до обрання нового президента новим парламентом.

За повідомленнями інформантів.

Прояв любові Божої до нас – це наша любов до ближнього

(Початок на 1-й стор.)

– А якщо говорити про рік, що минає, для розбудови Церкви вже в більш глобальному сенсі. Цьогоріч ми дочекалися, що нарешті заборонена російська церква в Україні. Як це вплинуло? Бо одна справа, що каже буква закону, інша – як до цього ставляться в громадах... І як зі свого боку Ви можете спонукати мирян переходити до Української Церкви, бо ж чуємо аргументи, мовляв, мої батьки ходили саме до російської церкви... Як загалом оцінюєте цей рік щодо розбудови ПЦУ?

– Насамперед хочу сказати, що Церква – це є живий організм, це – діти Божі, й Господь прийшов говорити правду, і проповідував Євангеліє, Слово Боже. Ми також зобов'язані це робити. Люди мають знати правду. Вона нарешті зазвучала, її показали, розказали всьому світу, яка церква кому служить. Насправді давно треба було поставити всі крапки над і. Я думаю, нема проблеми, коли людина добре усвідомлює, до якої церкви вона ходить. Це правильно, так має бути, нема чого замовчувати, прикрашати. Вони (московські духівники, – Н. Б.) й надалі стверджують, що є українською православною церквою і більше не визнають ніяких «додатків», а чимало людей в це вірять. Але ж насправді вона й надалі духовно підпорядкована московському патріарху Кірілу, який благословив цю страшну війну, це беззаперечений факт. І ми про це говоримо, відкриваємо правду, проповідуємо її. Наводимо людям факти, що саме відбувається. Хоча самі панотці тієї організації (московської церкви, Н.Б.) самі себе компрометують, показують істинне обличчя, адже стільки вже виявлено священників-сепаратистів, які здавали ворогу ті чи інші об'єкти наших ЗСУ! Про це дуже неприємно говорити, але ж це відбувається, і я думаю, що сьогодні кожен може почути, побачити різницю, і я хочу нагадати слова апостола Павла, який каже «все досліджуйте» – свою віру, свих панотців, своїх архиєреїв, досліджуйте свою Церкву. Для того, щоб ми мали нарешті справедливий заслужений мир, свою незалежну церкву, в своїй незалежній державі. Бо народ уже втомився бути під чийось ярмом. Нам віками нав'язували чужі нарativi, чужу історію, а нашу вкрали, присвоювали собі. Часто люди запитують, чому Бог послав нам цю війну, за що карає? А це, щоб ми усвідомили нарешті, хто є хто. Весь цей світ перебував у злі, було все приховано, замасковано, але Господь своєю великою любов'ю і благодаттю показав, відкрив обличчя кожному.

– Церква і віра на війні –

невід'ємні, очевидні речі, бо людина, коли бачить обличчя смерті, хоче вірити, відчувати підтримку Бога. Наскільки тісно священники ПЦУ спілкуються з нашими військовими? Як проявили себе на війні капелани?

– Апостол каже: «немає більшої любові за ту, хто душу свою покладає за друзів своїх, за ближніх своїх». Наші священники не тільки від початку повномасштабної війни стали капеланами, а були у вирі подій, з народом ще в часи Майдану, коли ще навіть не було інституції капеланства. Є фото, відео, як наші священники виносять поранених майданівців. А потім, коли почалася АТО, вони їздили на схід ротаціями, по два священники від епархії з Чернівців. Туди, де була потреба, куди запрошували наші військові. Зараз, коли вже офіційно існує капеланство, багато наших священників стали офіційними капеланами. Вони називаються мандатними, бо отримали мандат від Церкви, пройшовши всі інституції Збройних сил, і сьогодні служать у тих чи інших підрозділах. Таких у епархії у нас є з десяток, а капеланів-волонтерів – понад 30. Священники періодично їздять на передову, возять гуманітарну допомогу, причащають парафіян – наших захисників і захисниць.

– Церква – це також осередок волонтерства. Чого найбільше потребують військові від церков, від капеланів, чи змінилися потреби на передовій?

– Скажу те, що ми чуємо від наших отців, наших мужніх захисників: найбільша потреба сьогодні – брак молитви. Кажуть, помоліться за нас. Просіть громаду, щоб помолилася. Звісно, гостинці – це також їм дуже приємно. Що б не привезли з дому – все корисне. Бо це нагадує родину, сім'ю, домашній затишок. Це, мабуть, тішить воїнам душі й серця, надає підтримки, бажання ще з більшою силою захищати нашу Батьківщину. Не готовий казати про конкретну потребу. Так, просять і РЕБи для захисту. Наша епархія, парафіяни систематично – і через волонтерів, і самі донатять. Різні заходи є, на парафії встановлені скриньки для добровільного збору коштів на ЗСУ. Часто купують РЕБи, дрони – зазвичай, це для своїх земляків передають парафіяни громади того чи іншого села. Також надзвичайно багато ав-

томобілів відправили наші панотці на передову. Я пишаюся своїми священниками, всім нашим буковинським народом, бо справді відчувається велика відповідальність і любов до ближнього, і це дуже добрий, надійний тил армії. Дякую щиро всім, хто до цього причетний, нехай Бог воздасть сторицею!

– Чи нема у військових підрозділах, у зоні бойового зіткнення людей, які не сприймають капеланів, бо належать до іншої віри, церкви? Як доносить слово Боже до захисників, які не пов'язують себе з церквою, або в мирному житті не ходять до церкви?

– Це правда, що на війні невірних немає. Є багато фактів, коли хлопці справді до виходу на першу лінію казали: ми не віримо. А коли смерть дивиться тобі в обличчя, дихає в потилицю – всі вірують. Про це розповідають наші капелани... Наше діло – проповідувати, нести слово Боже, допомогти, вислухати, посповідати, як людина цього потребує, можна і причастити. Знаю такі підрозділи, де наші православні капелани обслуговують представників інших релігійних організацій – чи протестантів, чи інших вірян, які захищають нашу Батьківщину, і всі задоволені. Хоча, якщо є в підрозділі інші віросповідання, прийнято запрошувати духовних пастирів відповідної духовної спільноти. Буває і навпаки, коли до православних іде пастир-протестант. І знаєте, в цьому і є прояв любові й милосердя Божого, де добрий самарянин, пам'ятає притчу, «прийшов і вилікував», і то був самарянин, невірний. Господь, як люблячий батько, чекає кожного, любить кожного своє створіння. Головне, щоб ми це відчували і цього взаємно прагнули. На Буковині, і зокрема в нашому соборі преподобної Параскеви Сербської, парафіян побільшало. На те є багато причин. Приходять люди, сповідаються, спілкуються, я завжди після Служби виходжу через церкву, розмовляю з ними, даю благословення, із задоволенням відповідаю на запитання. Приходили ВПО, які до нас приїхали через війну і стали парафіянами. Визнавали, що в регіоні, звідки вони втекли, не було ПЦУ, була лише одна церква (московська, – Н.Б.). Але сьогодні люди це усвідомлюють, розповідають, як тамтешній батюшка

саме через цю церкву допомагав, сприяв російським солдатам, які під прикриттям церковних стін залишали боеприпаси, засади там влаштували – страшні були речі.

Знаю, що багато хто з переселенців не ходить до церкви. Але ми не можемо примусити людину. Кожен сам має усвідомити: якщо ти приїхав у цей край, то маєш поважати наші звичаї, традиції, культуру, відвідувати храм Божий, тому що Буковина – це традиційно віруючі люди. Всі ходять до тієї чи іншої церкви, релігійної організації, моляться. Приїхавши на Буковину, я сказав одразу, що я – буковинець, хоча родом із Галичини, з Франківщини, з Верховинського району, а це – Гуцульщина. Половина Буковини – теж гуцули. Мені це близьке, рідне. Я дуже люблю цей край, і маю робити те, що люди тут роблять. Дотримуватися загальних правил. І це надзвичайно приємно, тому я просив би всіх, хто сюди приїжджає, поважати той народ, ту культуру, де вони перебувають. Це по-людськи. Саме так маємо чинити, коли приходимо до чийогось дому.

– Повертаючись до Різдва, до зимових свят, як треба правильно святкувати прийдешні зимові свята? Чому ці дні є особливими в житті християнина, українця?

– Для жодної релігії, окрім християнства, немає такої радості, як народження самого Бога, який сотворив цей світ, сотворив саму людину – найдосконаліше творіння. Ми, християни, дуже радіємо цьому і завжди вдячні нашому Богу. Дуже важливо не просто відсвяткувати, бо так потрібно, бо так вчила бабуся чи мати. От, скажімо, людина вранці прокидається, снідає і йде на роботу. Навіщо? Аби заробити гроші, які витрачає на ті чи інші речі. Далі знову. І так безкінечно: вийшов – заробив – витратив, вийшов – заробив – витратив. Буденність. Часто люди святкують, бо це круто, бо «так має бути». Але не шукають глибшого змісту. Насправді кожне свято, кожну подію треба ніби прожити, вникнути в неї, впустити її в душу, відчутти значення. Сам Христос воплотився в тіло людини, прийняв образ людини, через Пресвяту Богородицю увійшов у цей світ. Але для чого? Аби його спасти, допомогти йому віднайти праведний шлях. Ми знаємо, Господь, сотворивши людину, дав їй все – розум, мудрість, а найголовніше – вільну волю. Вільний вибір. І тому людина сама вибирає, чого їй хочеться, що їй краще. Але часто наше людське серце і розум тяжіє до чогось земного. В Євангелії є слова, де сказано, що Царство Небесне силою здобувається. Коли людина працює, їй кажуть «Бог вам у поміч», або «Боже, допомагай!». Ми просимо

Божої допомоги. Тобто, аби віднайти шлях до Бога, ми повинні докладати зусиль. Кажуть, щоб зробити щось добре, треба постаратися. Тому вчимося бути стриманими, кажемо «сім разів відміряй, щоб раз відрізати, краще подумай, перш ніж скажеш якесь слово». Завжди заради добра треба старатися, докладати зусиль. Ось і для того, аби в повній мірі відчутти те чи інше свято, зокрема Різдво Христове, ми повинні в нього вникнути, його пережити, впустити в своє серце. Як це робити, кожна людина, думаю, сьогодні знає. Я неодноразово в кафедральному соборі розповідаю, що Господь за Біблією каже: «десятина мені віддай». Що таке десятина? Бог каже: шість днів працюй, сьомий Богу віддай». Десятину. В якому це розумінні? Яка це десятина? Скільки день сьомий, неділя, має годин? – 24. Десятину від 24 – це скільки? От саме стільки часу й відбувається богослужіння. Віддай десятину отого одного дня. Прийди на Службу, поспілкуйся з Богом, бо це – твій обов'язок віддати Богові належне. Богу – Боже, кесарю – кесареве. А решту дня проведи з родиною, з сім'єю, в спокої, в гармонії... Зупинися, зрештою. Не поспішай, бо ми постійно чогось хочемо, щось доганяємо. Це свято раз на рік відбувається. Відсвяткуй, зрозумій, усвідом, переживи. І нехай Господь справді дасть нам таку можливість це відчутти.

– Хотілося б почути від Вас, владико, якісь побажання на рік прийдешній. Знаємо, що буде він непростий, хочемо, аби він став переможним. Яке Ваше бачення?

– Я б щиро побажав нам, буковинцям у першу чергу, нехай кожен починає з себе. Зі свого дому. Бажаю віднайти спокій, мир. На першому місці має бути взаємоповага, взаємопорозуміння, турбота одне про одного. Прояв любові Божої до нас – це яку ми турботу і любов до ближнього проявляємо. Щоб Господь нас усіх об'єднав в єдину міцну родину, буковинську сім'ю. Щоб ми стали єдиним тілом Христовим, і не лише на словах були братами і сестрами, а стали такими насправді. Щоб рік, який наближається, обов'язково став для українців переможним. Щоб наші захисники і захисниці повернулися до своїх домівок живими, здоровими і неушкодженими. Щоб ми якомога швидше відчули Перемогу. Усім Божого благословення, сили, наснаги, успіхів, процвітання, здійснення мрій! І, як кажуть на Буковині, в добрий час. Щоб цей рік був кращим, ніж минулий. Спаси всіх, Господи!

За розмову подякував
Вадим ПЕЛЕХ,
до друку підготувала
Наталія БРЯНСЬКА.

Передплатити пресу можна за програмою «Зимова єПідтримка»

ВІД 1 ГРУДНЯ 2024 року українці отримали можливість використати 1000 гривень державної допомоги за програмою «Зимова єПідтримка» для передплати вітчизняних газет та журналів. *Укрпошта* спільно з Національною спілкою журналістів України вітають урядове рішення щодо включення преси до переліку послуг програми та закликають громадян підтримати українські друковані медіа. «Передплатити улюблені друковані ви-

дання через *Укрпошту* за програмою «Зимова єПідтримка» – просто, зручно і корисно. Ви отримуєте доступ до актуальних новин і культурних подій, водночас підтримуючи українське слово. А ми доправимо ваші газети чи журнали туди, де ви є – у великі міста, маленькі села, безпечні райони чи навіть на лінію фронту. Адаже *Укрпошта* завжди поруч, у кожному населеному пункті нашої країни», – зазначає генеральний директор *Укрпошти*

Ігор Смілянський.

«Включення преси до програми єПідтримки – це стратегічно важливе рішення, яке допоможе зберегти і розширити читацьку аудиторію друкованих медіа. В умовах війни газети та журнали виконують особливу місію з інформування суспільства, тому механізм підтримки через стимулювання читацького попиту є надзвичайно актуальним», – наголошує голова НСЖУ Сергій Томіленко.

Оформити передплату можна в будь-якому відділенні *Укрпошти*, повідомивши оператору про бажання використати кошти єПідтримки. Доступні варіанти передпла-

ти – від одного місяця до року, з початком отримання від січня 2025 року. Важливо, що послуга доступна по всій території України, включно з прифронтовими територіями.

Довідково:

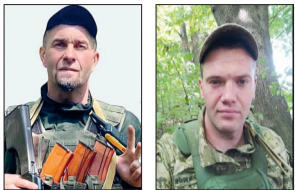
– Отримати єПідтримку можна через застосунок «Дія» або у відділеннях *Укрпошти*.

– Окрім передплати преси, кошти можна використати на оплату комунальних послуг, придбання ліків, продуктів харчування та інших товарів українського виробництва.

– Соціальну програму «Зимова єПідтримка» ініціював Президент Володимир Зеленський, вона діє від 1 грудня 2024 року.

■ ГЕРОЯМ СЛАВА!

Летять наші янголи в небо...

Від виходу в світ попереднього числа нашого часопису Буковина через війну з підлітими російськими орками втратила ще сімох своїх синів.

Олег ПАЗЮК, 1979 р. н., родом із села Дубівці на Кіцманщині. Боєць батальйону оперативного призначення Нацгвардії України (військова частина 3017) загинув 4 листопада 2023 року біля села Роботине Запорізької області, досі вважався зниклим безвісти. Військового поховали 14 грудня в рідному селі.

Олександр ФЕДЮК, житель селища Путила. Від початку повномасштабного вторгнення ворога вступив до лав ЗСУ. Старший солдат, військовослужбовець частини А4447 31 жовтня отримав важке вогнепальне поранення голови під Покровськом Донецької області, був госпіталізований. 10 грудня його серце зупинилося. 13 грудня мужній захисник повернувся додому «на щиті».

Павло БОЙЧУК, 1992 р.н., житель Веренчанки, що на Заставнівщині. Військовослужбовець частини А 1556 загинув 9 грудня 2024 року під час мінометного обстрілу поблизу села Новоандріївка Запорізької області. 13 грудня його поховали в рідному селі.

Микола ДУПЕШКО, 1995 р. н., мешканець села Малий Кучурів, що на Заставнівщині. Кадровий офіцер, майор, віддав 11 років життя службі в ЗСУ. Начальник розвідки 25-ої десантно-штурмової Січеславської бригади загинув 12 грудня в Покровську Донецької області. 17 грудня захисника поховали в рідному селі.

Ігор КУШНІР, 35-річний чернівчанин. Служив у 7 Львівському прикордонному окрузі. Був відзначений нагрудним знаком «За мужність в охороні державного кордону». Воював на передовій, пройшов багато гарячих точок. Загинув 10 грудня біля населеного пункту Білогорівка Луганської області під час виконання бойового завдання. Поховали захисника на Алеї Слави Центрального кладовища м. Чернівці.

Олександр АНІКУЛАЕСІ був мешканцем села Годилів. Від перших днів війни став на захист Батьківщини. У вересні 2023 року Указом Президента України був нагороджений орденом «За мужність» II ступеня. 32-річний воїн, молодший сержант Анікулаесі загинув смертю хоробрих 14 грудня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Виїмка Бахмутського району Донецької області. Односельці завжди пам'ятатимуть Олександра як добру і щирю людину, зразкового сім'янина, хорошого друга, порядного сусіда, мужнього захисника.

Дмитро УСТИМЕНКО, 1964 р.н., житель села Мамаївці добровільно пішов на фронт від перших днів війни, був на передовій два роки. Відважний боєць 68-ої окремої егерської бригади ЗСУ на псевдо Дім Діміч захворів ще на війні, змушений був повернутися додому, але після одужання мріяв повернутися на передову. Не склалося. Ворога перемагав, рак здолати не зміг...

У цей важкий для України час схилиємо голови в глибокій скорботі. Вічна пам'ять та слава героям! Щірі співчуття рідним і близьким.

Юні волонтери підтримують ЗСУ

У НОВОДНІСТРОВСЬКІЙ початковій школі за два тижні зібрали рекордні 124 тисячі гривень на благодійному ярмарку. Усю суму скерували на підтримку українського війська. Зокрема, 55 520 гривень було передано до одного з підрозділів Національної гвардії України, який виконує бойові завдання на Покровському напрямку. Кошти підуть для придбання будівельних матеріалів: плівки, утеплювача, цвяхів, фанери та поролону. 34000 гривень на ремонт машин та дизпаливо отримав 3-й батальйон УДА «Волинь». Також гроші передали місцевим волонтерам: 15 000 гривень пожертвували «Світлячкам», які пообіцяли за ці кошти зробити вже 100-й дрон. 10 000 гривень на придбання матеріалу відійшло цеху, де шують адаптивний одяг для поранених бійців. Ще 10 000 гривень віддали добродійцям, які плетуть маскувальні сітки. «Велика подяка всім небайдужим! Ми хочемо миру і готові робити все, що в наших силах, бо мир – це життя, щастя, радість, чисте небо над головою», – зазначила директорка початкової школи Алла Сливка.

Нагороди захисникам

ЗА МУЖНІСТЬ І ВІДВАГУ, самовіддані дії, виявлені при захисті державних інтересів України, зразкове виконання військового обов'язку, відзнаку Президента України медаль «За військову службу Україні» отримав військовослужбовець із Буковини **Тарас МЕЛЕНЧУК**.

Він вперше потрапив на передову в 23 роки, був одним із 27 молодших лейтенантів, яких у березні 2014-го відправили виконувати бойові завдання на Донеччині. Тарас Меленчук воював за Степанівку, Дружківку, Савур-могили, виходив із Дебальцевого.

Після служби в зоні АТО військовий демобілізувався. Але щойно росія розпочала проти України повномасштабну війну, одразу пішов у центр комплектування і був зарахований до 44-ї окремої артилерійської бригади імені гетьмана Данила Апостола. Відважний захисник продовжує мужньо боронити Україну від окупантів.

За виявлену мужність і успішне виконання бойових завдань солдат батальйону ударних безпілотних авіакомплексів 92-ї окремої штурмової бригади імені кошового отамана Івана Сірка, майстер спорту України зі стрільби з лука, вихованець СДЮСШОР, випускник географічного факультету ЧНУ **Орест МИКИТЮК** отримав нагрудний знак «Золотий хрест» від Головнокомандувача ЗСУ Олександра Сирського.

За виявлену виняткову хоробрість під час ведення бойових дій проти ворога, участь у операціях із ризиком для життя жителя Сокирянщини **Олександра ЧОСИКА** нагородили відзнакою міністра оборони України «Лицарський хрест».

Олександр став на захист Батьківщини від перших днів повномасштабного вторгнення росії на терито-

рію України. Службу ніс на найскладніших напрямках фронту. Серед його численних нагород і відзнак за сумлінну службу українському народові є вже також почесний нагрудний знак «Золотий хрест» від Валерія Залужного.

Із волонтером міжнародного благодійного фонду ГЛОРІ ЮЕІ **Володимиром ЧОБОТАРЬОМ** зустрівся голова Чернівецької обласної ради Олексій Бойко. Він подякував благодійнику за підтримку наших захисників і захисниць та вручив йому відзнаку «Незламні».

Від початку повномасштабного вторгнення пан Володимир доправив українським військовим майже 200 автомобілів і понад сотню комплектів шин. Також залучив на ремонт машин близько 5 мільйонів гривень, купував і передавав дрони для наших бойових бригад.

Основна діяльність організації спрямована на пошук і доправку автомобілів високої прохідності для Збройних сил України, а також збір коштів на підготовку та ремонт машин. Волонтери не лише доправляють автівки на фронт, але й забирають їх звідти для ремонту.

Назавжди в строю, навечно в пам'яті

У ЦЕНТРІ СЕЛИЩА Кельменці відкрили Алею Пам'яті, присвячену захисникам, які віддали життя за незалежність і територіальну цілісність України. Це – символ вдячності й нагадування про тих, завдяки кому

в громаді панує мир.

З портретів на земляків дивляться воїни, які зі зброєю в руках боронили рідну землю.

У церемонії відкриття взяли участь родини полеглих, представники місцевої влади, військові, освітяни, духовенство, молодь та мешканці громади. За упокій душ загиблих захисників звершив молебень єпископ Чернівецький і Буковинський **ФЕОГНОСТ**.

У селищі Кострижівка відкрили Алею Слави у пам'ять про полеглих на війні земляків, які за незалежність України віддали найдорожче.

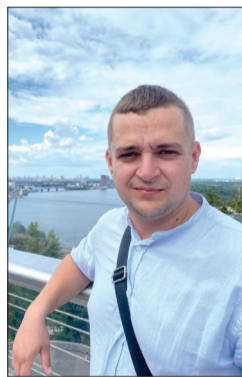
Тут розташували портрети 12 захисників, які ціною свого життя виборювали мир у наших домівках. Вшанувати пам'ять про мужніх бійців прийшли рідні, близькі, друзі, представники влади, духовенства, військові, школярі, односельці. Вони поклали до портретів квіти та лампадки.

Ветеран за грант розвиває креветковий бізнес

ЯК РОЗПОВІДАЄ Чернівецький обласний центр зайнятості, учасник бойових дій довго шукав ідею для власної справи, та не знав, до чого докласти свої зусилля. Цей незвичайний напрямок захисник обрав після знайомства з іншим ветераном, який уже займається вирощуванням креветок. Андрій вирушив до нього, аби перейняти досвід, і після цього сумнівів у виборі галузі не залишилося.

Щоб реалізувати ідею, **Андрій ЖИТАР** взяв участь у програмі «Грант для ветеранів та членів їхніх сімей». Шлях був непростим: лише з третьої спроби його бізнесплан затвердили та надали 250 000 гривень. Ці кошти Андрій використав для закупівлі промислових басейнів, необхідних для вирощування креветок. Орендувавши приміщення та забезпечивши його необхідним обладнанням, він придбав мальок і почав впроваджувати технологію *Мікробраген Розенберг*.

«Чернівецький ринок потребує такий продукт, оскільки вирощена креветка буде екологічно чистою та, найголовніше, покупець завжди зможе придбати її живою, а не замороженою», – розповів Андрій Житар. Підприємець не збирається зупинятися на досягнутому. В його планах – збільшити кількість басейнів, розширити географію збуту та створити нові робочі місця.

Передсвяткові зустрічі

У ЦЬОМУ СЕЛІ немає родини, яка б не допомагала військовим. Мешканці села Динівці Новоселицької громади вкотре зібрали допомогу для ЗСУ. Це – тушковане м'ясо та паштет, домашні ковбаси, копченості, різні солодощі тощо.

Крім того, підготували теплі пакуночки для воїнів – шарпетки, рукавиці та термобілизну.

Вантаж волонтери доправили на передову. Вони поспілкувалися із захисниками та подякували їм за службу. Зустрічі були сповнені теплих розмов, позитивних емоцій, радості.

Подаруймо воїнам свято

У ЧЕРНІВЦЯХ охочих просять долучитися до збору різдвяних подарунків для наших героїв – військових, які проходять лікування після поранення.

Акція триватиме до 23 грудня 2024 року. Збирають засоби особистої гігієни (зубні пастки, щітки, шампуні, гелі для душу, засоби для миття посуду, для миття підлоги, памперси на липучках великих розмірів, пелюшки, футболки, шарпетки і т.д.). Також продукти довгострокового зберігання (кава, чай, печиво, консерви).

Усе можна приносити у Міський палац дітей та юнацтва за адресою: **вул.Шептицького, 10**.

Просвіта – світоглядний феномен України

У ГРУДНІ Всеукраїнському Товариству «Просвіта» ім. Тараса Шевченка виповнюється 156 років. Найдавніша і найславніша всеукраїнська організація животворила високим національним прагненням, щоби запанувала «в своїй хаті своя й правда». На ґрунті її ідеалу бути вільним Народом об'єднувалися борці за незалежну Україну, учасники національно-визвольних змагань, воїни і будителі української нації.

Ще на початку ХХ століття «Просвіта» утворилася в Одесі, Катеринославі, Житомирі, Кам'янці-Подільському, Києві, Чернігові, Миколаєві, на Дону, Кубані, Зеленому Кліні, на американському континенті. До її діяльності були залучені М.Грушевський, А.Шептицький, І.Франко, Леся Українка, Ю.Федькович, М.Коцюбинський, М.Лисенко, М.Аркас, Б.Грінченко, К.Стеценко, Д.Яворницький. «Просвіта» стала визначальною організацією в поступі української ідеї скрізь, де проживали українці. За висловом Б. Лепкого, це була «невтомна праця для національних ідеалів».

Народжена національними, духовними, політичними, соціальними потребами українців, «Просвіта» свято сповідувала ідеї соборності й державності, була консолідуючою силою українства, віддано стояла на сторожі рідної мови, школи, національної культури, віри, історичної традиції. Створені національно орієнтовані громадські, політичні організації в Україні і поза її межами жилися ідеями української «Просвіти», яка впродовж XIX-XXI століть не зрадила в словах і ділах тієї засадничої цінності, що містилася у виступі молодого студента Львівського університету А.Сичинського (земляка видатного вченого Івана Пулюя): «кожний народ, що хоче добитися самостійності, мусить передусім дбати про те, щоби народні маси піднеслися до тої ступені просвіти, щоби ця народна маса почула себе членом народного організму, відчула своє національне достоїнство й узнала потребу існування нації...».

Саме просвітяни повернули українству, що перебувало в колоніальних умовах бездержавності, велику ідею свободи, надавши їй нового звучання, яку під час європейської «весни народів» 1848-го проголосили Головна Руска Рада та Собор Руських Вчених. Єдність українського народу від Карпат по Кубань, його окремішність і воля!

Вона ввібрала в ество своєї світоглядної матриці та суспільної дії ті найцінніші думки, посилила, національні ідеали, які містилися в «Енеїді» І.Котляревського, «Руській трійці» М.Шашкевича і сповідували члени Кирило-Мефодіївського Братства, будителі рідної мови С.Воробкевич та Ю.Федькович, делегати першого просвітницького з'їзду в Галичині. Вони накреслили програму організації української науки і народного шкільництва, розвитку української літературної мови, організували наукове товариство «Галицько-Руська матриця», «Товариство народної освіти», надихали селян на повстання під проводом Лук'яна Кобилиці. Це їхні ідеї лягли в основу програми об'єднання Східної Галичини, Північної Буковини й Закарпаття в єдине адміністративне утворення, розробленої О.Духновичем й А.Добрянським...

Ота безперервна боротьба за своє національне «Я», яка нуртувала на всіх українських землях ідеїно, світоглядно, організаційно, духовно, лягла в діяльну основу «Просвіти».

Проте беззаперечним, найшанованішим і поцінованим для просвітян стало Шевченкове Слово, яке несло народу дух Правди, Свободи, Борні, Справедливості. Він постав для всіх українців як найвище Знамено, як великий Будитель національного відродження.

Високі ідеї визволення від чужинства, що окупувало рідну землю, знекорінюючи народ, створення своєї держави, що стає рівною в європейському співтоваристві, були надзвичайно значущими для подальшого національного відродження українського народу. Серед українців Наддніпрянщини, як і Галичини, Буковини, Волині, Карпатської Русі, в суспільному житті домінувала спільність поглядів на перспективу власного буття. Передусім вона полягала в звільненні від на-

ціонального гніту, який ніколи не був «кращим» в одного зайти і «гіршим» в іншого. А тому всі вони рано чи пізно мають бути поборені на загарбаній ними українській землі. Як писав задовго до появи «Просвіти» М. Костомаров, «істинний українець повинен не любити ні царя, ні пана, а єдиного Бога Ісуса Христа».

Бо коли вникати в програмні положення кирило-мефодіївців, написані напередодні, ще в середині 40-х років XIX століття і викладені в «Статуті Слов'янського братства св. Кирила і Мефодія», «Книзі буття українського народу», основним автором яких був М. Костомаров, то простежується пряма суголосність у поглядах і позиціях «Просвіти» зразка 1868-го. Така закономірна ідеологічна близькість зумовлена передусім єдиними цілями, якими переймався розділений, пригноблений, знекорінюваний український народ.

ВОЛЯ, ЗЕМЛЯ, мова, віра, рідна школа, традиція, соборна й незалежна держава – цінності, які сповідували в різних формах українці «від Сяну до Дону».

Перебуваючи під гнітом тодішніх монархій, позбавлені власної державності, вони на рівні своїх «передніх рядів» усвідомили необхідність переходу від культурницького до політичного етапу боротьби. Засноване професором Київського університету М.Костомаровим, полтавським учителем В.Білозерським, молодим юристом М.Гулаком, до яких пізніше приєднуються Т.Шевченко, П.Куліш, О.Маркевич та інші українські інтелектуали, товариство за короткий період свого підпільного існування (14 місяців) народило ідеї, якими послугували наступні покоління національно-патріотичних сил в боротьбі за Україну. Саме ця організація, опираючись на передову європейську думку (Й.Гердер, Й.Фіхте, Д.Мадзіні та ін.), сформувала засади національного відродження українців, розвинула національну ідею, поєднавши її із загальнолюдськими християнськими цінностями, розпочавши боротьбу проти російського царизму.

Ідея козацької вольності й шляхетської гідності, дух європейського вільнодумства, тяглість історичної пам'яті, високоосвіченість «передніх рядів» характеризували діяльність кирило-мефодіївців, які стали своєрідними провісниками «Просвіти».

Хто противився цьому справедливому прагненню народу? Як завжди, московія, московфіли та інші чужинські зайти, хто «неситим оком за край світу зазирає».

Розділені політичними кордонами імперій, західні й східні українці завжди жили єдиними думками, мріями, надіями, щоби бути, нарешті, вільними, маючи свою державу, бути господарями на своїй землі, бути разом.

Вони живилися взаємно силою та вірою, спільними ідеалами й національними устремліннями. Національне пробудження відбувалося на всіх українських теренах. А тому «Просвіта» черпала ідеї, ідеали, цінності, які народжувалися на всіх українських землях, насамперед від тих національних утворень (громадсько-політичних організацій) українців, які створювалися в Наддніпрянській Україні, що була жорстоко уярмлена деспотичною російською монархією.

Ця доля вже в інших формах та загрозах переслідує нас і досі, ніби екзаменуючи на здатність бути Українцями. У ці трагічні часи ми всіма голосами єдиного Народу кажемо – «Бути!».

Бо саме цими устремліннями живе сьогоднішня «Просвіта», виборюючи святе право Нації на життя, чутливо реагуючи на виклики часу, в якому вмістилася наша віра в Перемогу над клятим московитом.

Щирий уклін і шана вам, просвітяни, просвітники, дотичні до духовних оберегів і зросту рідної Землі, Народу, Україні, одержимі Вірою, що таки Бог нам верне волю, // Розіб'є неволю...// І пошле їм добру долю // Од віка довіка.

Георгій ФІЛІПЧУК,
професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, перший заступник голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Мистецькі новини

Пісня дерева про вічність життя

Відомому буковинському художнику, заслуженому діячеві мистецтв України **Івану ГОРДИЦІ** виповнилося поважних 80.

Народжений в селі Митків Заставнівського району, дизайнер і майстер різьблення по дереву закінчив Вікнянську середню школу, навчався у Вишницькому училищі прикладного мистецтва (відділення художньої обробки металу) та в Харківському художньо-промисловому інституті, факультет промислового мистецтва.

Свого часу працював у галузі архітектури, дизайну, різьби по дереву в Ульяновську, Мурманську, Сімферополі. Від 1975-го живе і творить у Чернівцях.

Гордіца – автор проєктів оформлення та реконструкції чернівецьких вулиць, декоративних пластів, кафе «Буковинська осінь» у столиці України. Втілення творчої думки митця в дереві знайшло відображення у великому панно, що прикрашає Заставнівський районний Палац культури. Його роботи беруть початок із фольклорних джерел, з народних традицій – «Буковина», «Мелодії Кримських гір», «Меланхолія», «Композиція для віолончелі»...

Художник не визнає стандарту, вторинності, ремісництва. Кожну роботу він створює під кутом свого таланту, своїх мистецьких принципів. «Його твір «Меланхолія», – писали мистецтвознавці, – то справжня пісня дерева про вічність нашого життя. На «Меланхолію» дивився, як на розквітлу вишню чи суцвіття молодого жовточубого соняха».

Учасник всеукраїнських, всесоюзних та закордонних виставок, Іван Гордіца протягом двох каденцій був головою правління обласної організації Спільки художників України. Його роботи збагатили приватні колекції в

Україні, Росії, Німеччині, Канаді, Австрії, Італії.

Вітаємо ювіляра. З роси та води, на многії та благодії літа!

Подарунок від київського художника

Чернівецький обласний художній музей отримав нові мистецькі твори від київського художника, члена Національної спілки художників України **Богдана МАКАРЕНКА**.

Після завершення благодійної персональної виставки він залишив на постійне зберігання диптих «Шрами війни. Одеса» (із серії «Зруйновані війною»). На полотнах автор зафіксував руйнування під час повномасштабного російського вторгнення українських історико-культурних об'єктів. Один із них – пам'ятка архітектури Спасо-Преображенський собор, який зазнав значних пошкоджень внаслідок російських обстрілів 23 липня 2023 року.

У сховищах музею вже зберігаються картини Богдана Макаренка: «Чернівці. Вулиця І.Франка» (2010) та «Чернівці. Дворик» (2015). Також автор передав до музею полотно «Джерело» (2021), які є візуальними джерелами архітектурної спадщини України.

Книги від Миколая

У День святого Миколая кожна дитина чекає на свято, на маленьке диво.

Саме в цей день святий приходив із подарунками, наповнюючи серця малюків радістю, теплом і вірою в чудеса.

Видавничий дім «Букрек» долучився до казки, яку щороку створюють *Карітас Чернівці* для своїх наймолодших парафіян. Того дня всі дітки отримали в подарунок цікаві книжечки.

Різдвяний рекорд

РОДИНА ЄРОМІНІВ із німецького міста Рінгелель встановила новий світовий рекорд, прикрасивши свій будинок 605 ялинками, використавши 120 тисяч прикрас і 50 тисяч лампочок. Ця сім'я вже восьоме встановила рекорд за кількістю прикрашених ялинок у будинку. Вони побивали власні досягнення шість разів поспіль, починаючи від 2017 року, включно з

минулорічним результатом у 555 ялинок. Цьогоріч вони вирішили знову перевершити себе, підтвердивши своє звання найзаятіших шанувальників різдвяної магії.

Томас Єромін, глава сім'ї, каже, що процес прикрашання ялинок приносить йому справжнє заспокоєння і задоволення. Ялинки заповнили майже весь будинок, включно з туалетом. Однак є кілька заборонених зон – спальня та кімната доньки.

Комусь – за графіком, комусь – як заманеться...

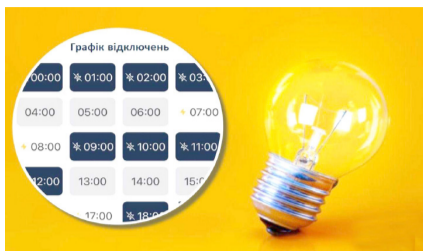
ТРИВАЮТЬ ПОГОДИННІ відключення споживачів від електропостачання. Графіки постійно змінюються, а енергетики намагаються довести їх до населення всіма можливими способами. Мабуть, не варто вже пояснювати, чому й навіщо це робиться. В країні, на жаль, триває жорстока війна з російськими загарбниками, тож мусимо бути вдячні нашим захисникам, терплячи певні, в тому числі й електронезручності. Однак було би добре, якби ці незручності справді, як це почасти декларується владою, розподілялися між всіма споживачами пропорційно.

Звісно, об'єкти критичної інфраструктури не знеструмлюють. Серед них – медичні заклади, це не викликає жодних заперечень. Та на практиці виходить не завжди так. Цього-річ влітку, приміром, люди щодня, впродовж тривало-

го часу, мусили чекати подання електроенергії до філії поліклініки №2, що на вулиці Сергія Скальда (колишня Комарова), бо вона, як нам пояснили в адміністрації медичного закладу, розміщена серед щільної житлової забудови, і від'єднати будівлю немає можливості. Та в це важко повірити, бо новітні технології не могли в нинішньому столітті не торкнутися й енергетичної галузі. Просто, вочевидь, керівництво філії поліклініки вирішило, що питання якимось владнається саме по собі. Допоки не втрутилася наша газета, й у приміщенні, хоча й із тривалим запізненням, та все ж запрацював генератор. Виявляється, керівництву цього медичного закладу лише потрібно було звернутися з клопотанням до Чернівецької ОВА.

Тим часом нарікання то з одного, то з іншого району Чернівців від мешканців тривають. Скаржилися, що є серед багатоповерхівок будинки, які впродовж всього періоду (від 24 лютого 2022 року) великомасштабного вторгнення окупантів не знеструмлюють. Такі будинки були, зокрема, на вулиці Щербанюка (колишня Чапаєва) в Чернівцях. Ми запитували про це енергетиків і наражалися на усталену відповідь: просто ці будинки отримують електроенергію разом із лікарнею, поліклінікою тощо. Та ось днями стало відомо, що від електропостачання вже відключають поліклініку №2, що на вулиці Лесі Українки. Через це пацієнти не можуть вчасно зробити УЗД та рентген, скористатися іншим діагностичним обладнанням. Непереливки й медикам через те, що не працюють комп'ютери й люди не можуть записатися в чергу до того чи іншого фахівця, маючи на руках електронне скерування, або ж отримати його в сімейного лікаря. Про це повідомила працівниця одного з чернівецьких підприємств пані Валентина. «Пацієнти спочатку чекали, сподіваючись, що це лише дріб'язкова технічна причина, яку фахівці виправлять за кілька хвилин, адже досі такого в поліклініці не було. Потім пішли, бо ж деякі відпросилися з роботи, аби пройти діагностичне обстеження, а деяким літнім людям потрібно було повертатися додому, щоб у певний час приймати ліки. При цьому працівниця реєстратури, яка могла, заспокоювала кожного, хто звертався, хоча й самі нервували». І в реєстратурі, і в приймальній керівниця поліклініки підтвердили факт відключення саме останнім часом цілого корпусу від електропостачання та порадили стежити за годинами заживлення в групі споживачів, до якої належить поліклініка, й саме тоді її від'єднати.

Стало дивно. Поки ми намагалися зв'язатися з енергетиками, в Інтернеті з'явилося пояснення з

ГРАФІК погодинних відключень введено за розпорядженням державної компанії НЕК «Укренерго» відповідно до оперативної ситуації в енергетичній системі України. Спрогнозувати впровадження таких графіків заздалегідь неможливо. Графіки на щодень розміщено на сайті компанії «Чернівецьобленерго». Також для перегляду графіка можна використати мобільний додаток eSvitla.

В оновленому графіку погодинних відключень відображаються години гарантованого включення електроенергії (зелені клітинки) та години, коли оселі будуть точно знеструмлені (позначені червоним кольором). У графіку з'явилися клітинки сірого кольору. Це саме той час, коли кожна група може бути заживлена, залежно від змін у лімітах споживання або через зменшення споживання електроенергії.

цього приводу директорки поліклініки №2 Світлани Широкової. Вона підтвердила факт знеструмлення довіреного їй медзакладу в певні години, але запевнила, що в поліклініці є необхідне додаткове джерело електроенергії – генератори і, мовляв, за можливості їх тут застосовують. Але не вмикають щодня, «аби не створювати незручностей докільшнім мешканцям». Директорка каже, що генератори дуже потужні, і люди скаржаться на шум. Дивно це чути від багаторічної керівниці закладу. Як і про те, що генератори потрібно вмикати на 6-7 годин. Але ж, відповідно до графіків, світло вимикається в місті лише на одну-дві години, щоправда, по 2-3 рази на добу. І ще дивніше, що вона так перейнялася долею докільшніх мешканців, наче не помічає, що генератори, причому доволі гучні, потужні, використовують довкола геть усі магазини чи інші заклади, котрі розміщені на перших поверхах у багатоповерхівках

спальних, більш густо заселених, мікрорайонах міста.

Звісно, за цими додатковими джерелами електропостачання потрібно постійно доглядати, заправляти, перевіряти глушники тощо. І тоді вони менше дошкулятимуть населенню.

І ще одне. У пресслужбі «Чернівецьобленерго» ситуацію з поліклінікою на вулиці Лесі Українки пояснюють тим, що поліклініку міста почали знеструмлювати, бо люди скаржилися, що мешканцям, які живуть поряд із закладами критичної інфраструктури, електропостачання не обмежували. Тож тепер без світла усі: і поліклініку, і їхні сусіди. Та уточнюють, що лікувальні установи, де проводять стаціонарне лікування та які споживають понад 100 кВт електроенергії на годину, не відключають від електропостачання. Наразі ті заклади життєзабезпечення, які, відповідно до вимог законодавства, потрапляють під знеструмлення, місцева влада просто зобов'язана забезпечити резервними джерелами живлення.

Щодо твердження енергетиків про всеосяжне відключення, маємо вагоме заперечення. Є ще цілі групи будинків, які чомусь отримують світло постійно. Читачі повідомили, що, до прикладу, за весь період повномасштабної війни, а це вже майже 3 роки, від електропостачання не відключають п'ятиповерхівки, розташовані на проспекті Незалежності – від №58 (А, Б) до 70-х, тобто йдеться про спарені будинки – всього 2 десятка таких. Ми перевірили ці дані 6 та 7 грудня. Справді, в години відключення групи №13, до якої вони належать, світла немає від перехрестя «проспект – Головна» (парний бік) лише до 56, 56 А, Б будинків. А починаючи від 58 і далі – всі вікна світяться. До слова, 8 будинків розміщені не біля самого проспекту, де є магазини, нотаріальні контори, туристичні фірми тощо, а всередині забудови. І там об'єкт «критичної інфраструктури», як ми переконалися, є їба що лише один – у будинку №58 – приватний стоматологічний кабінет. Може, це саме його з якогось дива не можна від'єднувати від живлення в години «пік», в той час як, до прикладу, від'єднують навіть комунальну міську стоматологічну поліклініку на вулиці Університетській? Оскільки дотелефонуватися до пресслужби нам не вдалося, адресуємо це запитання відповідальним працівникам РЕМ Чернівців та адміністрації Чернівецьобленерго. А ще – очільникам Чернівецької ОВА. Гадаємо, такі приклади є не лише на проспекті Незалежності.

Наталія БРЯНСЬКА.

Безпечна ялинка – запорука вдалих свят

ЧЕКАЄТЕ СВЯТ і вже прикрашаєте святкову ялинку? Пам'ятайте, щоб бути справжньою окрасою свята, святкова ялинка має бути ще й безпечною!

Насамперед, після купівлі потурбуйтеся про правильне встановлення деревця. Ялинка повинна бути розміщена на стійкій основі так, щоб гілки не торкалися до стін і стелі. Поставте деревце подалі від обігрівальних приладів та джерел відкритого вогню. Розміщуйте ялинку так, щоб вона не перешкождала проході між кімнатами.

Не забувайте й про правила електробезпеки. Для краси новорічної красуні заборонено використовувати несправні та не сертифіковані електричні гірлянди. Залишати без нагляду увімкнену ілюмінацію не варто, також не дозволяйте дітям самостійно вми-

кати електрогірлянди. При виявленні несправності в ілюмінації (нагрівання проводів, миготіння лампочок, іскріння) – негайно відключіть її від живлення.

Не можна прикрашати ялинку справжніми свічками, бенгальськими вогнями та феєрверками, іграшками з легкозаймистих матеріалів (папір, вата тощо), адже існує ризик займання ялинки. Для дитячої безпеки краще використати легкі іграшки, які не б'ються. У кімнаті, де стоїть ялинка, малюта повинні перебувати тільки під наглядом дорослих.

Нехай безпечно прикрашена новорічна красуня створить вам справжній святковий настрій у ці зимові дні!

Чернівецьке районне управління
Головного управління ДСНС України
у Чернівецькій області.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМИРИ

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЧЕРНІВЕЦВОДОКАНАЛ», код ЄДРПОУ: 03361780; адреса: м. Чернівці, вул. Комунальників, 5 тел.: (0372) 54-46-01; має намір отримати новий дозвіл на викиди для майданчика – виробнича база по вул. Комунальників, 5 м. Чернівці, для чого виконує роботи з підготовки матеріалів.

Основні види діяльності: 36.00 Забір, очищення та постачання води; 37.00 Каналізація, відведення й очищення стічних вод.

Висновок з оцінки впливу від 16.03.2024 р. №06/02, реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля 202211710137, внесений уповноваженим органом до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

Стаціонарними джерелами викидів майданчика – виробнича база по вул. Комунальників, 5а є: газові та твердопаливні котли, ковальський горн, дизельні генератори, електро-, газозварювальні та заточувальні по металу роботи, майстерня із зарядкою акумуляторів та ремонтом автомобілів; ємності для зберігання бензину і дизельного палива, місця заправки бензину та ДП у паливні баки автомобілів. Сумарні викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря складають (тонн/рік): речовини у вигляді суспендованих твердих частинок – 0,1759, оксиди азоту – 0,4916, сірки діоксид – 0,156, кислота сірчана – 0,00012 тонн/рік; оксид вуглецю – 0,1504 тонн/рік; неметанові леткі органічні сполуки – 0,7585; метан – 0,0048; залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) – 0,0087; манган та його сполуки (у перерахунку на діоксид мангану) – 0,00116, крім того, парникові гази: вуглецю діоксид – 111,373; азоту (1) оксид N₂O – 0,0032.

Об'єкт, для якого обґрунтовуються обсяги викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря, належить до III групи, у яких обсяги викидів не відповідають критеріям взяття на державний облік. Термін дії дозволу – необмежений.

Зауваження громадських організацій та окремих громадян приймаються протягом 30 календарних днів від дня публікації у газеті «Буковина» в Чернівецькій обласній військовій адміністрації, вул. Грушевського, 1 м. Чернівці, 58000, тел. 0800 553 776, ел. пошта: oda@bukoda.gov.ua.

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднювальних речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами

ТОВАРИСТВО з обмеженою відповідальністю «ВАЛЮД» (ТОВ «ВАЛЮД», код ЄДРПОУ 42934997, юридична адреса: 60400, Чернівецька обл., Чернівецький р-н, селище Глибока, вул. Валерія Красняна, 60Г), має намір отримати дозвіл на викиди забруднювальних речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

На підприємстві використовуються деревообробні верстати різного функціонального призначення. Для сушки і пропарювання деревообробної продукції, а також опалення адміністративно-побутової будівлі в зимовий період обладнана котельня, де встановлені паровий котел KB-300 та водогрійний котел KRIGER 850, що працюють на відходах деревини від власного виробництва. Для автономного електроживлення під час аварійного відключення на підприємстві використовується дизель-генератор DRT-R-150.

Робота зазначеного вище технологічного обладнання ТОВ «ВАЛЮД» пов'язана з формуванням викидів таких забруднювальних речовин: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) [1,1443 т/рік], сірки діоксид [0,011т/рік], оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO+NO₂]) [0,811 т/рік], оксид вуглецю [0,678 т/рік], метан [0,0173 т/рік], азоту (1) оксид (N₂O) [0,014 т/рік] і вуглецю діоксид (парниковий газ) [361,47 т/рік].

Відповідно до визначених обсягів викидів забруднювальних речовин ТОВ «ВАЛЮД» віднесено до об'єктів третьої групи, які не підлягають взяттю на державний облік.

Наявне на ТОВ «ВАЛЮД» технологічне обладнання не підпадає під дію ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Зауваження громадських організацій та окремих громадян приймаються протягом 30 календарних днів від дати опублікування в Управлінні екології та природних ресурсів Чернівецької обласної військової адміністрації, вул. Івана Дзюби, 35 м. Чернівці, 58003, тел. (0372)- 52-22-23, e-mail: ecology@bukoda.gov.ua.

Святий вечір – особливий вечір

ЗА ЦЕРКОВНИМИ традиціями, саме цього вечора очікується народження Ісуса Христа. Ця подія потребує ретельної підготовки, саме тому Різдву передуює Пилипівський піст. Вечір заведено проводити у родинному колі, в атмосфері любові й доброзичливості. У ніч перед Різдвом у храмах розпочинається вечірня служба. У до-воєнний час у церквах України богослужіння тривали всю ніч зі Святвечора на Різдво – після вечірньої служби розпочиналась літургія Василя Великого, яка є древньою різдвяною традицією.

В українській культурі святкування Різдва та підготовка до нього – важливий елемент, насичений обрядами та звичаями, що мають багатовікове коріння.

• Кутя, узвар – традиційні українські стра-

ви, що готуються до Різдва. Кутя – важлива страва на Святвечір. Є традиції куштувати по черзі кутю та обмінюватися словами примирення та прощення.

• 12 пісних страв традиційно мають стояти на столі на Святу вечерю. Вважається, що має бути й риба. Для українців більшу частину столу традиційно складають вареники з різноманітними начинками.

• Дідух – це важлива прикраса з колосків.

Найімовірніше, дідух – язичницький ідол, символ зачинателя роду. У Святвечір в Україні господар в руках з дідухом обходив свою сажу, а потім вносив його до хати.

• Колядки притаманні українцям також ще від язичницьких часів.

• Збереглися традиції ворожити на Святий вечір, але церквою ці обряди засуджуються, оскільки вони не є християнськими.

• На Святвечір традиційно вітаються словами: «Христос рождається! – «Славімо Його!». Вислів походить з богословського писання. В різних регіонах України слова можуть відрізнятися. Десять кажуть: «Христос народився!». А в західних регіонах можна почути: «Слава Ісусу!». Таке привітання віряни використовують аж до свята Хрещення Господнього.

Христос народився! Славімо Його!

ТОЧНА ДАТА народження Ісуса Христа достеменно залишається невідомою. Але свято має також коріння народних обрядів. Зимове сонцестояння завжди випадає на 21-22 грудня. А від 25 грудня день потроху збільшується і сонце на небі тримається довше, саме цей день вважається днем народження Нового Сонця.

За церковними канонами богослужіння відбувається всю ніч перед Різдвом, вважається, що воно має особливе сакральне значення. В літній стихірі співають: «Небо і земля нині з'єдналися, коли Христос народився», що підкреслює величність свята Різдва Христового.

В Україні міцно переплелися слов'янські традиції з дохристиянських часів з релігійним святкуванням народження Сина Божого. В українській традиції Різдво – свято єднання родини. Часто всі родичі з'їжджаються у батьківський дім і зустрічають Різдво усією родиною.

Різдво – одне з найбільших свят у році,

входить до списку дванадесятих свят. Саме тому треба дотримуватися заборон на дванадесять свят. Не можна грішити цього дня, бо обов'язково буде кара. Заборонено займатися важкою працею, прибирати в домі, прати.

Колядки – один з важливих етнічних елементів святкування Різдва. Це різдвяні пісні, що співають напередодні свята й аж до Водохреща.

Святкування Різдва в різних країнах світу

Наближення празника по всьому світу розпочинається ярмарками, встановленням ялинки і прикрашенням вулиць святковою ілюмінацією. Впродовж багатьох століть у різних кутках планети сформувалися й власні різдвяні традиції та звичай.

У США на Різдво Христове чекають святого Миколая, точніше, Санта Клауса, на санях і з подарунками. Образ усміненого доброго бородана в червоному вбранні вигадала компанія напоїв «Кока-Кола» для реклами своєї продукції ще в 1930 році. Американці святкують Різдво по-різному, адже в США живуть люди різних культур і традицій: тут є і ялинки, прикрашені іграшками, гірляндами та ангелом на верхівці, і багатий урочистий обід, головна страва якого – запечена індикка, і подарунки.

Як і в США, в Канаді переplітаються різні традиції і культури. Отож, і святкування народження Спасителя теж відбувається по-різному. Країна поділена на англійську та французьку частини. У англійській частині дотримуються британських традицій. Святкують 25 грудня, обдаровуючи зрання одне одного подарунками, потім йдуть до обідні. А повернувшись, влаштовують святковий обід.

У французькій частині Канади більше уваги приділяють святій вечері. Близько опівночі до урочистої Літургії в кожному будинку під ялинку ставлять ясла. Після Богослужіння сім'я сідає до святкового столу, головною стравою якого є м'ясний пиріг, а на десерт – шоколадний корж. Діти шукають подарунки у великих шкарпетках.

Британці теж купують подарунки. До святкового столу готують фруктовий пудинг із 13 складників, що символізують Ісуса Христа і його апостолів, смажену ін-

дикку з соком журавлини. Діти шукають подарунки не під ялинкою, а в прикрашених шкарпетках біля каміна або ліжка. Пишучи листи до святого Миколая, вони кидають їх у камінь, бо вірять, що дим піднімає їхні листи-побажання до неба.

У Голландії святий Миколай приносить подарунки в день свого свята. Голландці виставляють для цього свої чобітки. Білому коневі Миколая залишають сіно. У перший день Різдва жителі запалюють вогники на ялинці. Після святкової літургії сідають до столу, декорованого білими, зеленими і червоними квітами.

Святкування Різдва Ісуса Христа в Ірландії починається Богослужінням. Дітям дарують адвентний календар (календар постів), де під кожним грудневим днем заховано ласощі з шоколаду. На свято готують деревни, запечену птицю, смажену картоплю. В деяких районах зберігся звичай запалювати на вікні свічку, що символізує освітлення дороги Святій Сім'ї і стомленим мандрівникам, які заблукали вночі.

Іспанці відзначати празник починають традиційною лотереєю. На Святий вечір уся родина сідає за стіл, на якому мають бути смажене поросся, качка в апельсиновому соусі, запечена індикка, риба, халва та тістечка. Після вечері йдуть на Богослужіння. Ялинка і різдвяний вертеп у іспанців теж популярні. По-

дарунки діти отримують 6 січня – у день Трьох Царів. Для неслухняних Царі залишають спеціальне істівне «вугілля» з цукру.

Напередодні Різдва в Австралії жителі розстеляють біля своїх будинків покривала і колядують. Багато хто святкує на пляжі. Традиційна святкова вечеря у них – гриль-страви, також холодні страви з морепродуктів.

В Мексиці головним атрибутом свят є вертеп. Люди передягаються в Пресвяту Марію та святого Йосипа і подорожують домівками, просячи про нічліг для втомлених подорожніх. Урочисте святкування починається після обіду 25 грудня. Члени родини діляться солодким хлібом, діти отримують подарунки.

Для німців Різдво Христове – рідинне свято і данина традиції. Неодмінним атрибутом прикраси будинку є віночок з чотирма свічками. Ще до свята кожного тижня адвенту (передріздвяного посту) запалюється одна зі свічок. Ялинка – незамінна для німців, адже за переказами вважається, що саме з Німеччини звичай прикрашати хвойне деревце поширився по всьому світу.

Різдво Христове у Франції – свято сімейне, але відзначають його лише один день. До святкового столу подають індикку. Проте найчастіше сім'я збирається не вдома, а в ресторані.

У Швеції народження Ісуса Христа – теж сімейне свято, і обов'язково з ялинкою. Різдвяний обід опівдні.

Увечері з-під ялинки кожен дістає свій подарунок. Наступного дня шведи приймають гостей, вітають близьких і друзів. Цього дня всі танцюють навколо різдвяної ялинки, знімають з неї прикраси і виносять з дому. Святкування триває аж до 13 січня.

* У IV столітті нашої ери Римська церква ухвалила святкувати Різдво Христове 25 грудня. Дату святкування було визначено не випадково. Саме в ці дні язичницькі народи, у тому числі й наші предки, відзначали день зимового сонцестояння і народження нового Сонця від богині Коляди. Щоб не порушувати старих традицій, Церква вирішила зробити так, аби свято Різдва збіглося з уже відомим і легко прижилося в народі. Через якийсь час про день Сонця мало хто згадував, проте більшість колядок, які нині співають в Україні, є давніми язичницькими, лише з дещо зміненим текстом.

* Запалювання різдвяних свічок теж безпосередньо пов'язано з язичницькими віруваннями, адже за допомогою вогню предки відганяли злих духів суворої зими. В християнську епоху запалена свічка у свято Різдва набула особливого значення: вона символізувала перемогу світлих сил над темними, а ще – життєвий шлях, який кожен із нас обирає самостійно.

* Немовля Ісуса зазвичай зображають за усталеними канонами: в яслах, поруч із деревцями та свійськими тваринами. Проте насправді в Біблії таких точних образів немає. Їх запропонував у XIII ст. один із ревних пропагандистів християнства – святий Франциск. А ще він подав ідею відтворення хліва, де народився Ісус, у формі скульптурок, що прийнято нині називати шопкою або вертепом. Саме Франциск наполягав на тому, аби новонародженого Сина Господнього зображали таким чином.

* Вперше різдвяні подарунки почали дарувати одне одному ще в Стародавньому Римі. Сповідники нової християнської віри обмінювалися коробочками з невеликими сюрпризами.

* В історії свята були періоди, коли в деяких країнах відзначати Різдво категорично заборонялося.

Трохи історії

Наприклад, в Англії у 1644 році це свято раптом оголосили язичницьким та нечестивим, причому на державному рівні (закон на заборону Різдва навіть прийняв місцевий парламент). Подібне сталося і в американському місті Бостоні (1659 р.) – вето на свято було накладено на 22 роки.

* Існує легенда, що вперше ялинку різдвяним деревом нарекли християнський богослов саксонець Мартін Лютер (XVI ст.), проте цей факт ніде не підтверджено документально. Також відомо, що ще до XV ст. ялинку вже широко використовували для прикраси осель на Різдво. Ще одна з версій належить до VII ст. нашої ери і пов'язана зі святим Боніфацієм, який зрубав це хвойне дерево на очах у місцевого населення, котре вважало його священним.

* Першу різдвяну хлопавку ще 1847 року винайшов лондонський кондитер Том Сміт. До начинки-сюрпризу галасливого атрибуту Різдва разом із дрібно нарізаними конфеті він клав у кожну трубочку невеликі льодяники та дрібні іграшки.

* У світовій історії відомий реальний випадок, коли свято Різдва Христового на короткий час зупинило бойові дії. Це сталося в 1914 році у Франції. Під час Першої світової війни солдати німецької, англійської та французької армії, одночасно склавши зброю, вийшли з окопів і почали обійматися, колядувати, славити Ісуса та дарувати подарунки. Цій історії присвячено художній фільм 2005 р. в. «Щасливого Різдва».

Торік виповнилося 200 років одній із найвідоміших колядок світу – «Свята ніч, тиха ніч». Її авторами є австрійський священник Йозеф Мор і композитор Франц Грубер. Її виконують під час меси Надвечір'я Різдва (в тому числі у головному католицькому храмі світу – Базилиці Святого Петра у Римі). Колядку пере-реклали багатьма мовами світу, українською – ще у 1940 році.

Сторінку підготувала Валентина КАРПЯК.

Спорт в умовах війни

Каратисти здобули понад 20 медалей

4-8 грудня в італійському місті Єзоло (передмістя Венеції) у межах турніру «Karate youth league 1» чернівчани здобули 23 нагороди. У активі спортсменів п'ять золотих, десять срібних і вісім бронзових медалей у різних вікових та вагових категоріях.

Золото здобули: Костянтин Козак з клубу «Лідер» (кадети, вагова категорія 70 кілограмів); Савелій Ільчук з клубу «Лідер» (кадети, вагова категорія 52 кілограми); Юлія Русу з клубу «Лідер» (юніорки до 21 року, вагова категорія більше 68 кілограмів); Георгій Піцул з клубу «Альфа» (юніори до 21 року, вагова категорія 75 кілограмів);

Срібло вибороли: Марія Гнесь з клубу «Лідер» (юніорки, вагова категорія 54 кілограми); Олександр Козилан з клубу «Альфа» (юніори до 21 року, вагова категорія 84 кілограми); Гліб Соломон, виступав за італійський клуб (кадети, вагова категорія 63 кілограми);

Бронза – у Віри Фоглінської з клубу «Альфа» (юніорки до 21 року, вагова категорія 68 кілограмів); Олександри Тодераш з клубу «Альфа» (кадетки, вагова категорія 61 кілограм); Дар'ї Пилипюк з клубу «Лідер» (юніорки до 21 року, вагова категорія 50 кілограмів).

Сталося

Працювала на росію

5 років тюрми отримала буковинка, яка оприлюднила інформацію про розташування військових об'єктів в Чернівцях. Про це інформують Управління СБ України в Чернівецькій області та Чернівецька обласна прокуратура. За даними слідства, жінка знімала провокативні відео і публікувала їх у соціальних мережах. Крім того, під час одного з ефірів у соціальній мережі жінка публічно озвучила точну локацію розташування підрозділу ЗСУ, чим наразила військових на небезпеку. «Влітку минулого року 54-річна «активістка» з Чернівців здійснила відеофіксацію розташування спеціального правоохоронного формування у складі ЗСУ. Зібрану інформацію жінка оприлюднила на особистому каналі у відеохостингу YouTube, де його переглянуло 8600 осіб, а також розмістила на власній сторінці в TikTok, – інформують правоохоронці. Суд визнав фігурантку винною за ч.2 ст. 114-2 Кримінального кодексу України.

Затримали чоловіка, який підпалив намети

У ніч на 2 грудня на Соборній площі в Чернівцях горіли намети із гуманітарною допомогою іспанських благодійників. Як повідомили у Відділі комунікації поліції, правоохоронці вийшли на слід злочинця. Вдалося з'ясувати, що до підпалу причетний 26-річний чернівчанин. Під час санкціонованого обшуку за місцем проживання чоловіка виявили та вилучили речові докази злочину. Вилучене слідчі поліції передали до Чернівецького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. Поліцейські затримали фігуранта та помістили його до ізолятора тимчасового тримання. Чоловік раніше притягувався до кримінальної відповідальності за вчинення майнових злочинів. Триває досудове розслідування.

Ліквідовано чотири пожежі

15 грудня в селі Клішківці Дністровського району виникла пожежа в господарській будівлі. В селі Перебіквіці Клішківської територіальної громади горів житловий будинок. Ще одну пожежу в цій територіальній громаді було ліквідовано уранці 16 грудня – горів легковий автомобіль. А в ніч на 16 грудня в селі Кам'яна Кам'янської територіальної громади Чернівецького району трапилася пожежа в покинутій житловій будівлі. Причини пожеж розслідують фахівці.

Арештували організатора нелегального трансфера

Співробітники відділення поліції № 4 (м. Герца) Чернівецького РВП спільно з колегами Управління стратегічних розслідувань ДСР НПУ та Державної прикордонної служби під процесуальним керівництвом прокуратури перекрили черговий канал переправлення військовозобов'язаних чоловіків за межі території України.

території України.

Під час досудового розслідування правоохоронці з'ясували, що 36-річний житель Чернівецького району, знаючи про чинні обмеження щодо в'їзду військовозобов'язаних осіб через державний кордон України, з метою власного збагачення організував незаконне переправлення чоловіків призовного віку до сусідньої країни. Буковинець підшукав «тура», котрий бажав потрапити до Республіки Румунія, оминувши пункт пропуску. Під час зустрічі організатор надав детальну інструкцію щодо незаконного перетину та отримав 7000 євро, як оплату за свої послуги.

Правоохоронці затримали буковинця в порядку ст. 208 (Затримання уповноваженою службовою особою) Кримінального процесуального кодексу України. Йому повідомили про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. Суд задовольнив клопотання правоохоронців та обрав зловмиснику запобіжний захід – тримання під вартою. Слідство триває. Співробітники поліції проводять заходи щодо перевірки причетності інших осіб до цього злочину.

Самовільно під'єдналися до газової мережі

В одному з будинків по вул. Сторожинецькій у Чернівцях після аварійного відключення абоненти самовільно відновили розподіл газу до помешкань.

Крім того, споживання газу провадилося через пальник та саморобну конструкцію, яка одночасно використовувалася для приготування їжі та обігріву житла. Фахівці газової компанії своєчасно запобігли аварійній ситуації через несанкціоноване підключення газу, що могла призвести до летальних наслідків для жителів будинку. Тепер, замість економії, порушникам доведеться не лише оплатити обсяг вкраденого газу, а й значні штрафні санкції. Газівники вкотре застерігають споживачів природного газу не порушувати законодавство і не втручатися в газорозподільну систему, оскільки газ – це підвищена небезпека!

Автомобілі під виглядом гуманітарної допомоги

У Чернівецькій області повідомили підозру громадянину Молдови, який, ймовірно, незаконно ввезив в Україну авто під виглядом гуманітарної допомоги.

За інформацією прокуратури, впродовж цього року через митницю було ввезено понад 20 автомобілів – як гуманітарну допомогу для благодійних фондів. Потім їх продавали.

Правоохоронці встановили, що до цього може бути причетний громадянин Молдови. Він купував автівки за кордоном, а щоб ввезти їх в Україну, залучав знайомих українців й вони декларували машини як гуманітарну допомогу. Так іноземець уникав сплати мита чи податків, через що бюджет недоотримав попередньо понад 3,5 мільйона гривень.

Іноземцю повідомили підозру в контрабанді в значному розмірі й за попередньою змовою групи людей. За це йому загрожує від 1,2 мільйона гривень до понад 2 мільйонів гривень штрафу, або від шести до одинадцяти років ув'язнення.

Чоловікові обрали запобіжний захід – тримання під вартою з можливістю внести заставу у майже 1,5 мільйона гривень.

Поцупила рюкзак з ноутбуком

До поліції звернувся 17-річний житель міста Чернівці та повідомив, що невідома особа викрала сумку з особистими речами і комп'ютерною технікою, які заявник залишив біля місцевого кафе. Сума збитків, завдана чернівчанину, – понад 22 тисячі гривень.

Поліцейські провели низку розшукових заходів і за їх результатами встановили особу порушницю. Нею виявилася 56-річна місцева жителька.

Наразі слідчі поліції під процесуальним керівництвом Чернівецької окружної прокуратури повідомили жінці про підозру в скоєнні злочину.

Жінка хотіла придбати велосипед

А натомість втратила 9000 гривень. Саме така історія трапилася з жителькою Чернівецької області. Жінка знайшла оголошення про продаж велосипеда на популярному сайті.

Продавець запропонував перейти за посиланням, щоб оплатити товар. Чернівчанка нічого не підозрила та виконала вказівку незнайомця.

Як тільки вона ввела свої персональні дані на невідомому ресурсі, з її рахунку зникли гроші. Після цього потерпіла звернулася до поліції із заявою. Наразі слідчі займаються розслідуванням цього шахрайського випадку. Ця історія – чергове нагадування для всіх нас: будьмо обережними в Інтернеті.

Домашній собака загинув від сказу

У селі Прилипче Кострижівської громади в домашнього собаки виявили сказ. На жаль, тварина загинула. У зв'язку з цим у Чернівцях скликали термінове засідання протиепізотичної комісії. Фахівці вже розробили план дій та працюють над тим, щоб ліквідувати осередок сказу в небезпечній зоні. Також впроваджують заходи, щоб ця хвороба не поширилася на інші села району. Адже сказ – дуже небезпечна хвороба, яка може передаватися не тільки від тварин до тварин, а й до людей. Симптоми часто з'являються вже на пізній стадії, коли лікування практично неможливе. Фахівці нагадують про необхідність обов'язково вакцинувати домашніх тварин. Це не тільки врятує їм життя, але й вбереже вас та ваших близьких. Якщо вас вкусила чи подряпала тварина, негайно звертайтеся до лікаря. Вакцинація тварин від сказу зазвичай безкоштовна.

Підготувала Валентина КАРПЯК.

Астрологічний прогноз на 23-29 грудня

ОВЕН (21.03-20.04). Перебувати в стані апатії й байдужості до того, що відбувається. Водночас виникне бажання здивувати публіку – змінити свій імідж, манеру поведінки і ставлення до деяких людей. Сприятливі дні: 23, 29; несприятливі: 25.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Тиждень відпочинку і розслаблення. Тельці будуть здатні налагодити стосунки зі своїми близькими, вибачитися за заподіяні неприємності. Неоднозначний тиждень, пов'язаний зі спокусами легкої наживи. Сприятливий день: 26; несприятливий: 28.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Тиждень отримання внутрішньої сили. Вірогідні приємна звістка, романтичний вчинок, підтримка людей, від яких ви не чекали порозуміння. Посилюється життєвий потенціал Близнюків. Сприятливі дні: 28, 29; несприятливі: 23.

РАК (22.06-22.07). Тиждень пов'язаний з проблемами в особистому житті. Також можливе погіршення стосунків з оточенням. Швидше за все, Раків просто в черговий раз не зрозуміють і заженуть у жорсткі рамки. Сприятливі дні: 29; несприятливі: 08.

ЛЕВ (23.07-23.08). Не виключені повороти долі, які примусять Левів проявити максимальну активність і швидкість реакції на зміну ситуації. Виконання намічених планів, ймовірно, не принесе бажаних результатів. Сприятливий день: 24; несприятливі: 28.

ДІВА (24.08-23.09). Несприятливий тиждень, пов'язаний з нездійсненими очікуваннями, непорядністю в партнерських стосунках. Будь-яке рішення може мати найнесподіваніші наслідки. Сприятливі дні: 25, 27; несприятливі: 23.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Тиждень має двояку характеристику. Вірогідні поїздки, нові знайомства або зустрічі з давніми друзями. Можливо, за випадковим збігом обставин, ви опинитеся під чийось впливом. Сприятливий день: 24; несприятливі: 28.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Цей тиждень сприятливий для реорганізації побуту, великих покупок, обміну. Трапиться щось, що позитивно вплине на справи й матеріальне становище Скорпіонів. Сприятливий день: 29; несприятливі: 25.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Тиждень припускає сушту, поспішність, розлуку. Ймовірно, проблеми і помилки у сфері професійної діяльності примусять вас зануритися в неї з головою. Небезпечні групові заняття, фізичні навантаження. Сприятливий день: 27; несприятливі: 23.

КОЗОРІГ (22.12-20.01). Тиждень припускає захист переконань, підступи недоброзичливців, лестощі, підкуп. Можете опинитися в неоднозначній ситуації. Можливо, відбудеться якась значна подія в житті немолодих Козорігів. Сприятливий день: 29; несприятливі: 25.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Сприятливий тиждень для немолодих Водоліїв. Вірогідні приємне спілкування, отримання джерел заробітку. Загалом авторитет Водоліїв помітно зміцниться. Самотніх Водоліїв чекають неочікувані зустрічі, знайомства. Сприятливі дні: 26, 28; несприятливі: 23.

РИБИ (20.02-20.03). Тиждень контактів і придбань. Ідеї і фантазії, які придуть вам до голови, можуть утілитися в життя і принести моральне й матеріальне задоволення. Ймовірно отримання звістки, що поліпшить ваш настрій. Сприятливий день: 29; несприятливі: 28.

Втрачений військовий квиток серії НК N 6055488, виданий Чернівецьким МВК на ім'я **Рожак Олександр Оттович**, 28.08.1969 р.н., вважати недійсним.

Втрачені: свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти РН 54140494, видане Чернівецьким ліцеєм №1 математичного та економічного профілів та додаток до свідоцтва АЦ №768034, видані 30.06.2023 р. на ім'я **Дячук Володимир Миколайович**, вважати недійсними.

ПРОГНОЗ ПОГОДИ НА ТИЖДЕНЬ

Магнітні бурі у грудні

19-20, 26-28 ГРУДНЯ - СЛАБКА МАГНІТНА БУРЯ

